

Privacybeleid Perspektief

Verantwoordelijke: Functionaris Gegevensbescherming Plaatsing in Kwaliteitshandboek: Nog nader te bepalen op Mijn Perspektief/kenniscentrum	Vaststelling: RvT – n.v.t. Bestuurder – (datum) MT- ter consultatie OR – (datum) Cliëntenraad – (datum)
Datum: 14-11-2019 Geldig tot: 14-11-2022 Aantal pagina's: 6	Dit document hangt samen met: Privacystatement Beslisboom Datalekken Medewerkers

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Juridisch kader	2
3. Persoonsgegevens	2
4. Doel	2
5. Functionaris Gegevensbescherming	2
6. Grondslagen	3
7. Verwerkingen	3
8. Gegevensbeschermingseffectbeoordelingen	4
9. Datalekken	4
10. Beveiliging	5
11. Bewaartermijn persoonsgegevens	5
12. Rechten	5
13. Privacyverklaring	5
14. Bewustwording	6

Inleiding

Perspektief verleent zorg aan sociaal kwetsbare mensen en verwerkt in dat verband persoonsgegevens van cliënten, vrijwilligers of medewerkers. Perspektief is daarmee een verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

De AVG schrijft voor dat er zorgvuldig wordt omgegaan met persoonsgegevens. Perspektief werkt daar graag aan mee en persoonsgegevens worden door ons dan ook zorgvuldig verwerkt en beveiligd. Daarbij houden we ons dus aan de eisen uit de AVG.

In dit document wordt beschreven hoe Perspektief aan die eisen wil voldoen.

Juridisch kader

Het uitgangspunt voor het privacybeleid is de AVG die op 25 mei 2018 in werking is getreden. Kort gezegd stelt de verordening dat gegevens alleen met een specifiek doel mogen worden verwerkt, niet voor enig ander doel gebruikt mogen worden, alleen als de juiste noodzaak voor het beoogde doel aanwezig is en niet langer dan nodig bewaard mogen worden.

De AVG biedt algemene kaders. Aanvullende wetgeving bevat specifieke vereisten die richting geven aan de praktische uitwerking.

Vanuit het sociaal domein zijn dat

- Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO),
- Jeugdwet,
- Wet Forensische Zorg (WFZ).

Andere relevante richtlijnen voor praktische uitwerking kunnen komen vanuit bijvoorbeeld de Wet Basisregistratie Personen (WBRP), Archiefwet, Telecomwet, Politiewet of Belastingwet.

Persoonsgegevens

De AVG beschouwt alle informatie die ofwel direct over iemand gaat, ofwel naar deze persoon te herleiden is, als een persoonsgegeven. Dat kan een naam zijn, maar ook een combinatie van gegevens die zo uniek is dat er een individu in een groep mee te identificeren valt.

Gegevens van overleden personen of van organisaties zijn geen persoonsgegevens volgens de AVG.

Doel

Persoonsgegevens worden opgenomen in een (digitaal) dossier. Betreffende personen worden geïnformeerd over welke informatie wordt opgenomen in het dossier.

Persoonsgegevens van cliënten worden vastgelegd in een clientdossier. Doeleinden waarvoor de persoonsgegevens van cliënten worden verwerkt en verstrekt zijn;

- Een goede uitvoering van de zorg, hulp en dienstverlening die door PerspeKtief wordt verleend;
- Het stimuleren van een permanente kwaliteitscontrole en onderzoek
- Het financieel afhandelen van de geboden zorg aan de cliënt met de cliënt.

Persoonsgegevens van medewerkers en vrijwilligers worden vastgelegd in een personeelsdossier. Doeleinden waarvoor deze gegevens verwerkt en verstrekt worden zijn:

- Het vastleggen en beschikbaar stellen van medewerkersgegevens;
- Het vastleggen van functionerings- en beoordelingsgesprekken;
- Het bevorderen van een doelmatig beleid en beheer van PerspeKtief;
- Het financieel afhandelen van salaris en overige vergoedingen.

Personeelsdossiers zijn toegankelijk voor de afdeling P&O, de teammanager en betreffende medewerker.

Functionaris Gegevensbescherming

Perspektief verwerkt op grote schaal bijzondere persoonsgegevens. Dat brengt de verplichting mee om een Functionaris Gegevensbescherming (FG) in de arm te nemen en hiervan melding te maken bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De FG houdt binnen de organisatie toezicht op de toepassing en naleving van de AVG

De FG is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, implementeren en het onderhouden van het privacy beleid met betrekking tot de verwerking van cliënt- en persoonsgegevens en informatieveiligheidsbeleid.

FG stimuleert het bewustzijn van medewerkers op het gebied van privacy en informatieveiligheid. De functionaris verdiept zich daartoe in wet- en regelgeving op het gebied van privacy, maakt dit toepasbaar voor de dagelijkse praktijk.

FG is het eerste aanspreekpunt voor het uitvoeren van privacy impact analyses en mogelijke datalekken. Functionaris vervult een brugfunctie tussen ICT, management en zorg betreffende informatieveiligheid.

Grondslagen

Persoonsgegevens mogen worden verwerkt als het doel ervan is om een:

- overeenkomst met betrokkene uit te voeren
- wettelijke plicht uit te voeren
- vitaal belang te behartigen als betrokkene dat zelf niet kan
- taak van algemeen belang of openbaar gezag te vervullen
- gerechtvaardigd belang te behartigen

Als geen van bovenstaande redenen van toepassing is, en verwerking is toch gewenst, dan is toestemming van betrokkene vereist.

Meestal zullen zowel de hulpverlening aan cliënten als de overeenkomsten met medewerkers te vatten zijn onder het uitvoeren van een overeenkomst. Gegevensuitwisseling binnen Perspektief is daarmee toegestaan zolang dat dienstbaar is aan het hulpverleningsproces. Verwerking van informatie ten behoeve van onderzoek kan geschaard worden onder gerechtvaardigd belang.

De grondslagen voor gegevensuitwisseling met partijen buiten Perspektief (derden) kunnen wisselen:

- Uitwisseling van gegevens met financiers - zover dienstbaar aan de hulpverlening - vallen onder het uitvoeren van de overeenkomst.
- Voor gegevensuitwisseling met ketenpartners is vaak expliciet toestemming van de cliënt nodig,
- maar in sommige gevallen is het ook een gerechtvaardigd belang. Dat lijkt bijvoorbeeld aan de orde bij multidisciplinaire overleggen waar vaak lastige casuïstiek besproken worden. Het gerechtvaardigd belang is dan enerzijds om een veilige omgeving voor de cliënten van Perspektief te bieden en anderzijds om escalaties te voorkomen die mogelijk afbreukrisico voor de organisatie meebrengen en daarmee het voortbestaan bedreigen.

De grondslagen voor verwerking staan nader beschreven in de Privacyverklaring die bij diverse vormen van communicatie wordt uitgereikt (verklaring op de website, flyer bij infolder, etc.).

Verwerkingen

Naast de verplichting om een FG aan te stellen brengt het op grote schaal verwerken van bijzondere persoonsgegevens mee dat Perspektief een verwerkingsregister bij moet houden. Daarin staat informatie over

- het aanspreekpunt en bereikbaarheid van de organisatie voor de AP,
- de persoonsgegevens die verwerkt worden,
- het doel van die verwerkingen,
- de bewaartermijn,
- degene aan wie de persoonsgegevens worden verstrekt en
- op welke manier de gegevens zijn beveiligd.

Het verwerkingsregister is een verantwoordingsdocument dat desgevraagd bij de AP moet worden aangeleverd. Daarbij is het vooral ook een waardevol instrument bij datalekken.

Verwerkersovereenkomsten

Ook als dat door derden gebeurt, is Perspektief verantwoordelijk voor zorgvuldige omgang met persoonsgegevens. Als persoonsgegevens door een gecontracteerde partij verwerkt worden, moet in

de contracten (verwerkersovereenkomsten) helder vastgelegd wat de andere partij met de gegevens moet en mag doen.

Onderscheid daarbij is of de verwerkende partij alleen informatie in opdracht van Perspektief verwerkt, of dat ze die informatie feitelijk ook verrijken. In het eerste geval is er sprake van een verwerker, in het tweede geval van een verwerkingsverantwoordelijke.

De verwerkersovereenkomst begint met een algemene beschrijving van omschrijving van het onderwerp, de duur, de aard en het doel van de verwerking, het soort persoonsgegevens, de categorieën van betrokkenen en onze rechten en verplichtingen als verwerkingsverantwoordelijke. In de overeenkomst moet verder in elk geval aan de orde komen dat

- verwerking in principe uitsluitend plaats op basis van schriftelijke instructies.
- verwerker de persoonsgegevens niet voor eigen doeleinden gebruikt,
- medewerkers in dienst van of werkzaam voor de verwerker een geheimhoudingsplicht hebben,
- de verwerker passende maatregelen treft om de verwerking te beveiligen.
- de verwerker alleen subverwerker(s) inschakelt met voorafgaande schriftelijke toestemming en daaraan dezelfde eisen stelt als die voor hemzelf gelden.
- dat verwerker helpt om andere verplichtingen na te komen, zoals het melden van datalekken, het uitvoeren van beschermingseffectbeoordelingen,
- na afloop van de verwerkingsdiensten de gegevens verwijderd worden.
- verwerker meewerkt aan audits en alle relevante informatie beschikbaar stelt om te kunnen controleren of hij zich als verwerker houdt aan de hierboven genoemde verplichtingen.

Gegevensbeschermingseffectbeoordelingen

Wanneer betrokkenen bij de verwerking van hun persoonsgegevens een hoog privacy risico lopen is het nodig dat risico tot een acceptabel niveau terug te brengen. Vaak zijn extra beschermingsmaatregelen te nemen om die risico's in te perken, of kan bij nader inzien het gewenste resultaat ook met minder gegevens bereikt worden.

Het is te allen tijde aan te raden om bij nieuwe initiatieven vooraf na te gaan of zo'n analyse nodig is. Het is raadzaam om aan de voorkant de FG te raadplegen.

Datalekken

Als persoonsgegevens niet op het juiste moment op de juiste plek zijn is er sprake van een datalek. Bijvoorbeeld bij ongeoorloofde of onbedoelde toegang tot data. Maar ook bij ongewenst vernietigen, verliezen, wijzigen en verstrekken ervan. Er zijn drie typen te onderscheiden:

- inbreuk op vertrouwelijkheid – onbevoegde of onopzettelijke openbaring van persoonsgegevens,
- inbreuk op integriteit - onbevoegde of onopzettelijke wijziging van persoonsgegevens,
- inbreuk op beschikbaarheid - onbevoegde of onopzettelijke verlies van toegang of vernietiging van persoonsgegevens

Alle datalekken moeten intern bij de FG worden gemeld die ze bijhoudt in een register van datalekken. Afhankelijk van de impact op betrokkenen kan het nodig zijn om het lek bij de Autoriteit Persoonsgegevens te melden. In het bijzonder is dat het geval wanneer het risico voor betrokkenen als hoog wordt ingeschat.

Een eventuele melding naar de AP moet binnen 72 uur na bekend worden van het lek geschieden en het besluit daarvoor wordt door de RvB genomen die zich daarbij kan laten adviseren door de FG.

Het melden van datalekken is niet vrijblijvend en het is belangrijk dat melden 24/7 mogelijk is. Perspektief beschikt daarom over een procedure datalekken waarin beschreven is welke stappen ondernomen moeten worden.

Beveiliging

Perspektief draagt zorg voor passende beveiliging bij opslag en verwerking van persoonsgegevens en registreert en bewaart geen persoonsgegevens voor andere dan bovengenoemde doeleinden. Perspektief treft passende maatregelen om het verlies ervan of onrechtmatige verwerking tegen te gaan.

- Gegevens worden liefst digitaal verwerkt en opgeslagen. Waar papieren dossiers nog aanwezig zijn, worden ze in een archief bewaard dat na sluitingstijd van het kantoor op slot gaan.
- Er zijn per medewerker gebruikersrechten toegekend voor het gebruik van software van de organisatie door middel van een wachtwoord. Het wachtwoord is persoonsgebonden en mag niet worden doorgegeven.
- In verband met het extra gevoelige karakter van cliëntgegevens wordt aanvullend op bovenstaande voor het cliëntvolgsysteem een tweetrapsauthenticatie gebruikt. Medewerkers mogen alleen die persoonsgegevens inzien die voor hun taakuitoefening noodzakelijk zijn.

Bewaartermijn persoonsgegevens

Vanuit de AVG mogen persoonsgegevens niet langer dan noodzakelijk voor een goede verwerking worden bewaard.

Van toepassing zijnde wetgeving biedt nadere kaders voor concrete invulling. Bij Perspektief zijn dat de WMO 2015, Jeugdwet en de Wet Forensische Zorg, hetgeen neerkomt op een bewaartermijn van 15 jaar ingaande op het moment dat de persoonsgegevens ontvangen worden of zoveel langer als de zorg duurt, dan wel de financiële afwikkeling ervan nodig heeft.

Rechten

De personen wiens gegevens door Perspektief worden bewerkt hebben het recht om

- hun dossier in te zien,
- incorrecte of onvolledige persoonsgegevens aan te vullen of corrigeren,
- gegevens te (laten) verwijderen wanneer die onrechtmatig worden verwerkt,
- beperking van de verwerking te eisen gedurende de periode die nodig is om de juistheid van de persoonsgegevens te controleren,
- hun dossier naar een andere zorgaanbieder over te laten zetten (dataportabiliteit),
- niet onderworpen te worden aan geautomatiseerde besluitvorming zonder menselijke tussenkomst.
- bezwaar te maken tegen de verwerking van de gegevens,

Perspektief stelt iedere ontvanger aan wie persoonsgegevens zijn verstrekt, in kennis van elke rectificatie, verwijdering of beperking van de verwerking, tenzij dit onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning vergt.

Betrokkene kan een verzoek om één van zijn rechten uit te oefenen richten aan de FG.

Privacyverklaring

Naast bovengenoemd recht op informatie heeft Perspektief de plicht om betrokkenen actief te informeren over de gegevensverwerking middels een privacyverklaring. Daarin wordt aandacht besteed aan de volgende zaken:

- de identiteit en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke,
- de contactgegevens van de FG,
- de verwerkingsdoeleinden en de rechtsgronden,
- de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, indien de verwerking op artikel 6 lid 1, punt f AVG, is gebaseerd;
- de ontvangers van de persoonsgegevens,
- de bewaartermijn van de persoonsgegevens,

- informatie omtrent de rechten van betrokkenen,
- wanneer de verwerking op toestemming is gebaseerd, dat de betrokkene het recht heeft de toestemming te allen tijde in te trekken,
- dat de betrokkene het recht heeft een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit,
- of de verstrekking van persoonsgegevens een wettelijke of contractuele verplichting is dan wel een noodzakelijke voorwaarde om een overeenkomst te sluiten, en of de betrokkene verplicht is de persoonsgegevens te verstrekken en wat de mogelijke gevolgen zijn wanneer deze gegevens niet worden verstrekt,
- het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming, en indien dit bestaat; nuttige informatie over de onderliggende logica, het belang en de verwachte gevolgen van die verwerking voor de betrokkene,
- alle overige informatie welke benodigd is om een transparantie verwerking te waarborgen

Bewustwording

Zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle medewerkers en net zo sterk als de zwakste schakel. Al is de AVG technisch nog zo goed ingeregeld, belangrijkst is en blijft het gedrag van medewerkers. Het is daarom goed om gouden gedragsregels rondom privacy te hanteren.

- Ik communiceer alleen als ik zeker weet dan de ander is wie hij zegt dat hij is
- Als ik communiceer, dan zorg ik dat niemand kan mee- of afluisteren en dat ik niet meer communiceer dan nodig
- Als ik van mijn bureau wegloop, vergrendel ik mijn scherm en laat ik mijn documenten niet onbeheerd achter
- Ik maak alleen verbinding met beveiligde WiFi netwerken
- Ik gebruik altijd veilige wachtwoorden, met tussen de 12 en 16 tekens
- Mocht ik per ongeluk met andere personen dan bedoeld hebben gecommuniceerd of iemand heeft af- of meegeluisterd dan geef ik dit direct intern door.